

Nilüfer Kuyaş
Ada'daki
Ev

2. BASKI

♥ can
roman

NİLÜFER KUYAŞ
ADA'DAKİ
EV

© 2011, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 2011

2. basım: Mart 2016, İstanbul

Bu kitabın 2. baskısı 1 000 adet yapılmıştır.

Yayına hazırlayan: Faruk Duman

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Tasarım (www.lom.com.tr)

Kapaktaki fotoğraf: Murat Morova

Kapak baskı: Azra Matbaası

Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi D Blok 3. Kat No: 3-2

Topkapı-Zeytinburnu, İstanbul

Sertifika No: 27857

İç baskı ve cilt: Ayhan Matbaası

Mahmutbey Mah. Devekaldırımı Cad. Gelincik Sokak No: 6 Kat: 3 Güven İş

Merkezi, Bağcılar, İstanbul

Sertifika No: 22749

ISBN 978-975-07-3172-3

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 31730

NİLÜFER KUYAŞ
ADA'DAKİ
EV

ROMAN

♥can

Nilüfer Kuyaş'ın Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Başka Hayatlar, 2012

Serbest Düşüş, 2013

Yok Adam, 2014

Karasevda Kitabı, 2015

NİLÜFER KUYAŞ, İstanbul doğumlu, Robert Kolej mezunu. Amerika'da felsefe, Türkiye'de sosyal psikoloji okudu. BBC'de ve NTV'de program sunuculuğu, *Milliyet* ve *Taraf*'ta köşe yazarlığı yaptı. Şimdilerde internet dergisi *K24*'de yazıları çıkıyor. *Başka Hayatlar* 2004 yılında Memet Fuat Deneme Ödülü'nü, *Karasevda Kitabı* 2015 yılında Sedat Simavi Edebiyat Ödülü'nü kazandı.

Feyyaz Kayacan'ın anısına

Bu romanı ilk okuyan ve esaslı bir editörlük sürecinden geçiren çok sevgili arkadaşım Sibel Arıkan'a sonsuz teşekkürlerimle ve sevgiyle.

Ayrıca çok yararlı eleştiri ve fikirleri için sevgili Müge Gürsoy Sökmen'e de teşekkür ederim.

Can Yayınları'nın editör kadrosuna büyük bir teşekkür borçluyum. Faruk Duman ve Sakine Yalçın'a özellikle teşekkürler...

I

“Ölümsüz Afrodit...

(...)

Gel bana şimdi: Çöz beni bu zor
dertten ve yüreğimin erişmek,
erişmek istediği her şeyden.
Müttefikim ol”

SAPPHO

Esra azap çekiyor

Neden tekiz, biriciğiz, neden ayırıyoruz, niçin yalnız olmak zorundayım?

Yalnız kalacağını biliyordu. Başka yol bulamadı. Ayhan'la yürümeyecekti. *(Mutluluk geldi, tanımadın, gitti. Palamarı çözülmüş bir teknesin şimdi. Hayatın iyiliği seni terk etti.)*

Dayanabileceğimi sanmıyorum. Cesaretini topladı.

Dayanacağım.

Ayhan'ı gönderip çocuk gibi ağladığı geceden beri hayatın içinde duvarlar yükseldi, bazen aralıklar bulup geçebiliyor.

(Yarahsın. İnsan yakınlığını kaybettin. Anne göğsü, arkadaş eli, sevgilinin kolları... Hepsi gitti. İstemeyi bilmiyorsun. Ağaçlara sarılıyorsun.)

Ayhan'dan sonra rahat nefes alamadı; kan kokusu geliyor yüreğinden.

Şimdi de kaybolduğu haberi. Yoksa o da mı kaçtı?

Tanıdıklarının çoğu kaçtı ya da gizleniyorlar.

Keşke ben de kaçacak kadar büyük bir suç işlemiş olsaydım.

İki ay sonra yurtdışına gidecek, ama bu diğerlerinden farklı, haktan yana bir kaçış değil, korkaklıkmiş gibi görünüyor.

Diğerleri otoriteye karşı çıktı, başkaldırdılar. Onları kahramanca bir kaçış.

Hayır, kendimizi aldatmayalım, büyük bir süre avıydı. Yaralı hayvanlar ormanda gizlenmiş, avcılar iz sürüyor. Panzerler. Muhbirler. Sen de av olmak istiyor musun sahiden?

Köpeklerle, silahlarla bütün av partisi peşinde, tarladan avluya, damdan duvara atlayarak kaçmak istiyor musun? Ölüm kalım değil seninki, bir oyun. Yok, sahiden ölüm kalım, nefes alamayışından belli.

Elinde değil, o büyük kaçışın içinde kendine daha küçük bir kaçış tasarladı. İstanbul'da ayrı eve çıkmak istiyor.

Amerika'da doktora bursu buldu, kendine ait evi olacak, ama ilkin burada olsun istiyor. Kısacık bir süre de olsa, yalancıkdan bir kaçış.

Simgesel kaçış, diyecekti, kendisiyle alay etmeye hazır, ama öyle zor nefes alıyor ki. Bir yerlerde ev kiralamalı. Yapmazsa pişman olacak.

Telaşa kapıldı. Yapması gerek. Yapacak. Yurtdışına gitmeyecekmiş gibi İstanbul'da başka bir yere kaçmayı o kadar istedi ki nefes almak daha da güçleşti.

En büyük arzusuydu çocukluk evini terk etmek, kendi evini kurmak. Törelere boyun eğmeden yapmak önemliydi. Evlenmek istemiyor. Sırf yasak olduğu için o kültürde yapmak önemliydi. Kendi muhteşem isyanı. Başaramadı. Töreye yenildi. Artık çok geç. Yurtdışı tek çare.

Gidiş tarihi yaklaştıkça, yenilgiden zehirlendiğini anladı. Hazmedemiyordu. Gülünç de olsa, sembolik de olsa, son bir tavır koyacak. Gurur meselesi oldu. İnada bindi.

Arzusunun şiddetine şaşırdı. Evden kaçacak. Kısıtılmış hissediyor kendini. Güya özgür, yeni bir hayatın eşliğinde, oysa bir kafeste oturuyor, hangi hayvanat bahçesine gönderileceğinden habersiz dişi kaplan gibi.

Ve Ayhan'ı kaybetti. Belki de ayrılmalıyız, böyle olmayacak, dedi.

Tanrıçam güç ver bana, yüreğim dayansın.

Umurumda değil örf, âdet, gelenek. Bence Allah dişi. Ana Tanrıça. Yüce Ana.

Aykırıyım, evet, çekinmeyeceğim farklı olmaktan.

Önce Ayhan ağladı. Bir daha gece yarısı kapıyı açmayacaksın bana, annenle baban evde yokken, fırfırlı geceliğinle, kız çocuğu gibi masum, omuzlarına dökülen dalgalı saçlarıyla, mahmur bakışınla, dedi. Esra kaskatı durdu, güçlü kadın rolünde. Ayhan kapıdan çıktı, onu nasıl incittiğini anlayınca Esra da döktü o aptal, *aptal* gözyaşlarını.

Şimdi de yok oldu, sesi çıkmıyor.

Fakat niye kaçsın ki? O herhangi bir olaya karışmadı. Yoksa annesiyle mi ilgili?

Tanınmış bir insan hakları avukatı onun annesi, komünist, anarşist, vicdani retçi, azınlık, nerede istenmeyen kişi varsa savunuyor. Daha önce de polisle sorun yaşadılar.

Şimdi herkes aynı korkuyla yaşıyor: Sabaha karşı kapın çalınır, götürülürsün, bir daha kimse senden haber alamaz, kaybolursun.

Sistem beni kayıplar listesine almadan ben kendi usulümce kaybolayım en iyisi, başka türlü bir kaybolmak olsun benimki, sistemle alay edeyim, buradaymış gibi görünüp burada olmayacağım bir yol bulayım.

Heybesini sırtlayıp yollara düşecek cesareti var mı? Dünyanın bütün aşk şarkıları yankılanıyor ruhunda. Her şey bitti, Tanrıça yüz çevirdi ondan, günah işledi, kendini bağışlatması, yüreğini iyileştirmesi lazım, bu kan kokusuyla yapamayacak. Nereye gidebilir? Hem yakın hem uzak bir yere, diye düşündü.

Sadece bir evdi istediğim. Kendime ait küçük bir yer. İstersem yalnız istersem Ayhan'la birlikte yaşamak.

Tek istediğim buydu. Gene duvarlar yükseliyor. Örf, âdet, gelenek. Bir erkekle nikâhsız yaşamak. Aman efendim, hiç olur muymuş! Ayrı eve çıkıp tek başına oturmak. Ne mümkün, duyulmamış şey. İtibarımız kaç paralık olur? Aile onuru, sülale namusu, aşiret gururu, kabile dumuru, canı cehenneme.

Nişanlanalım, dedi.

Hangi çağda yaşıyoruz, ne nişanı? Erkek olsana, dik-tatör annene karşı çık, ben despot babama kafa tutayım, canınız cehenneme diyelim, birlikte ev turalım.

(Esra evliliğin sözünü işitmeye tahammül edemiyor. Nişanlanmak gülünç ve ikiyezlü görünüyor ona. Kural-lara boyun eğmek istemiyor.)

Neden birlikte ev tutamıyoruz? Nikâhsız yaşamak suç değil ki.

Hayır, bulduğu tek çare nişanlanmak.

El âlem uzayda üs kuruyor, biz yirmi beş yaşına gel-dik daha muhallebicide kaçamak el tutuşuyoruz. Seviş-ecek arkadaş evi arıyoruz. Lütfen bir saatliğine alışverişe çıkar mısınız? Sevgilimle bulaşacağım da... Geçkin bir zampananın garsoniyeri, dört üniversite öğrencisi pasaklı herifin paylaştığı kirli bodrum katı, inşaatı bitmemiş ka-çak daire. Başka? Bir keresinde polisten gizlenen devrim-cilerin sığınma evinde bile sevişmeye kalktık; çaydanlık ve klozet öyle kararmıştı, şilte öyle kokuyordu, musluk öyle paslıydı ki, bırak sevişmeyi elimi yıkamaya iğren-dim. Git, dedim, git, kendin gibi bir başka aptal bul, onunla nişanlan.

Şimdi de yok oldu.

Nereye gitti? Ya tutuklandıysa? Canı cehenneme! Kan kokuyorum.

Hiç değilse bir aylığına ayrı ev tutmak istiyor. An-nesiyle babasıyla bir gün daha duramayacak. Kurtulmak istediği her şeyin listesini yaptı. 1) Memleketin hali ne

olacak konuşmaları. 2) Sabahtan akşama sıkıyönetim bildirisi yayımlayan televizyon. 3) Caddelerde ölüm gibi kol gezen panzerler. 4) Her köşebaşında nöbetçi bir asker; Thomson namlusu insanın suratına çarpıyor. 5) Askerin belli etmemek için Esra'ya laf atarken elektrik direğine doğru konuşması. (Bütün erkekler böyle laf atıyor, elektrik direklerine türkü okuyorlar.) 6) Sigara karaborsası, kahve kıtlığı, yemeklik yağ sıkıntısı, bitmeyen kuyuklar. 7) Kimliği sorulunca gösteremeyeceği korkusu, sürekli evde unutuyor. 8) Yaz akşamları kesilen karpuzun kabukları. 9) Kızarmış patlıcanın isisi. 10) Suların akmaması. 11) Elektrik kesintisi. 12) Yüreğindeki acıma duygusu ve kan kokusu. 13'üncü madde, gece sokağa çıkma yasağı nihayet kalktı ama Esra için o bakımdan değişen bir şey yok, despot babası yıllardır uyguluyor sokağa çıkma yasağını. Sekizde evde olacaksın. Yemeğe bir dakika gecikmek yok. Gece çıkmak izne bağlı, çıkar-san da on biri geçirmeyeceksin. Benim çatımın altında yaşadığın sürece kurallar belli. Beğenmiyorsan çık git.

İyi, gideyim de, ev tutmama izin vermiyorsunuz. Ben reşitim.

Hayır, reşit olan benim. İstersen sokağa düş, orospu ol. Benim çatımın altında kaldığın sürece...

Çatın batsın. Kendime başka çatı bulmalıyım. Çatı katı... Tavan arası...

Annesi sabır telkin ediyor. İki ay sonra yurtdışında-sın, serbest olacaksın, istediğini yapacaksın. Biraz daha sık dişini.

Neden kendi ülkemde serbest olamıyorum?

Yavrum, ortalık berbat, can güvenliği yok. Babanın yüreğine mi insin istiyorsun?

Bu ölüm tehdidi sıkı artık. İnsin yüreğine ne incekse. Ama anneme acıyorum ve bu acıma hissinden kurtulmak istiyorum.

Bir zamanlar opera sanatçısıymış. Şimdi karpuz kesiyor.

Kendi eliyle yok etti mutluluğunu. Ama kabahat Ayhan'da. Ev tutmayı kabul etseydi, birlikte başkaldırsalardı, gitmeyecekti yurtdışına, her şeye rağmen bu cehennemde kalacaktı. Nişanlanmakmış. Aptal!

Fakat neden aramıyor? Konuşmaları lazım, böyle havada kalamaz.

Dayanamadı sonunda, Nuran'ı aradı. Ayhan'ın Tıp Fakültesi'nden arkadaşı. Haber var mı? Yok. Onun yerine daha çok kötülük var.

Nedir? Nuran'la kocası da arananlar listesinde. Yeraltına iniyorlarmış. Beş yaşındaki oğlunu kendi annesinin yanına bırakacak. Ama önce yapması gereken son bir iş var.

Ben de mi yeraltına insem? Nasıl bir şey bu yeraltına inmek? Sahte kimlikle ev kiralamak herhalde. Bir yerden bol para bulup bağımsız kadın rolü oynamak.

Yapabilirim pekâlâ! Başkası olurum. Belki zengin dul yengem para verir. Rahmetli amcamın serveti babamdan çalınmaydı, diyor herkes, onun hakkını yemiş. Babam o yüzden hayata küs, bizden çıkarıyor acısını. Biraz manevi şantaj yapıp yengenin parasını yemek tatlı olurdu.

Alo! diye seslendi Nuran telaşla, orada mısın Esra, gitmem lazım.

Nedir bu yapman gereken son iş?

Nihayet anlaşıldı. Almanya'da yaşayan bir arkadaşlarının her yaz Büyükada'da kiraladığı ev; bu sene gelmemiş, kontratı kaybetmek istemiyor, devren başka kiracı bulunması lazım, hem de acele.

Ben tutarım.

Çözümü buldu.

Ciddi misin? Öyleyse sabah 10.00 vapurunda buluşalım. Beni atlatma sakın, çok az vaktim var. Hemen kaybolmalıyım ortadan.

Tam istediği şey. Kaybolmak. Kısacık bir süre için. Büyükada kaybolmak için mükemmel. Bizans prenslerinin sürgün edildiği yer.

Tam onun sembolik oyununa uygun. Daha önce akıl etmediğine şaşıyor.

Ormanda dolaşabilir günün her saatinde. Kimseye hesap vermeden istediğini yapabilir.

Gözlerinin önünde nefis bir manzara belirdi, muhteşem bir hayal görüyor: Ağaçlık tepelere serpiştirilmiş beyaz boyalı ahşap konaklar, gül bahçeleri, yokuş sokakların sıcak sükuneti, birkaç martı haykırışı, denize bakan bir teras, minik bir bahçe, masada genç bir kadın oturmuş yazı yazıyor; az ötede ufacak kız çocuğu, sarı saçları lüle lüle omuzlarına dökülüyor, birbirlerine gülümsüyorlar. Anne, diyor kız, anne, midye toplayacak mıyız? Daha sonra sevgilim, diyor genç kadın, bir sayfa daha doldurup; sonra yürüyüşe çıkıyorlar, ormanda çiçek topluyorlar ve gece olduğunda şirin beyaz mutfakta yemek pişiriyorlar birlikte, mehtap ağaçların arasında gezinirken, denize bakan küçük evlerinde, Ada'daki evde...

Hayal onu mutlu etti. Her gün yürüyüşe çıkarım, dedi kendine.

Yazarmış o gelmeyen kadın, romancıymış. Ben de bir defter alır Ayhan'la bitmeyen hikâyemizi yazarım.

O kaçmadı esasen, dedi Nuran; gitmek istedi. Mecburi hizmeti var ya, intern süresini taşrada dolduracak bir yıl. Yerini inatla söylemiyor. Belki lojman bakmak için erken gitti. Ne geçti aranızda? Ne yaptın çocuğa?

Varsın herkes beni suçlasın. Ben kötü bir insanım, kötü ve kalpsizim, kabul ediyorum, tamam. Canı cehennem! Bu deyimini kullanmaktan vazgeçmeliyim. Cennet'e, Cehennem'e falan inandığım yok. Cehennem varsa bu dünyadadır. Şimdi, şurası olabilir pekâlâ. Böyle beddua etmek çok saçma. Ama beni rahatlatıyor.

Bahanesi hazır. Yolculuğun bürokratik işlemleri, öğrenci vizesi, çalışma izni, şu bu, gerçek anlamda bir yaz tatili için uzaklaşmasına izin vermiyor.

Halbuki, nedense, yaz tatili denince despot babası için dahi akan sular duruyor. Aaaa, olur mu ama, çocuk yaz tatili yapmasın mı? Bu annesi.

Erkek kardeşin de gelir arada.

Biricik Erhan. O hep hazır ablasını korumaya, aslan yürekli küçük şövalye. Türk orta sınıfları, yaz tatilleri, ikiyüzlü ahlak ve erkek kardeşlerin beğçilik rolü üzerine rahatlıkla kitap yazılır, ama öyle yapmayacak.

O yazar kadının bu yaz gelmediği kiralık evde oturup denize bakarak bir hikâye yazacak.

Önce bir aşk hikâyesi yazmayı tasarlıyordu, biraz düşününce kaçacak kadar büyük bir suç işlediğini anladı, yasaları çiğnemekten daha ciddi bir suç onunki, yüreğini sevdiklerine açmadı. Onun da var derin sırları.

Ailesine, Ayhan'a, kimseye doğruyu söylemedi, neler hissettiğini anlatmadı, yalanla yaşadı, gizlendi. Duygularını gizlemek, en büyük suç... O suçun hikâyesini yazabilir.

Kendine soruyordu bir yandan: Kimsenin suçluluk duymadığı aşk hikâyesi olabilir mi?

Gitmek mi daha zordur, kalmak mı?

Ayrılış travması üzerine yürek burkan bir hikâye.

Türkiye'nin siyasi çalkantılarla dolu bir döneminde, yurtdışına gitmeye hazırlanan genç kadın, son birkaç ayını geçirmek için Ada'da ev kiralar. Ancak bu ev, çok geçmeden ona gitmenin kolay olmayacağını gösteren karanlık, korkulu bir yere dönüşür.

Nilüfer Kuyaş bu önemli yapıtında, büyük, güzel ama olanaksız bir düşü, özgürlük düşünü gözler önüne seriyor.

“*Ada'daki Ev* başarılı bir büyülü gerçekçilik örneği. Geri plandaki politik gerginlik gerçekçi bir temel oluşturuyor. Kuyaş bu gerçeklik üzerine simgelerle dolu ruhsal derinlik katıyor. Kısaca bu yıl okuduğum en iyi roman.”

Asuman Kafaoğlu-Büke, *Radikal Kitap*

Kapakdaki fotoğraf: Murat Morova

☞ canyayinlari.com ✈ twitter.com/canyayinlari f facebook.com/canyayinevi

ISBN 978-975-07-3172-3

9 789750 731723